

MŰANYAGOK ÉS A KÖRNYEZET

Szélesedik a bioműanyagok alkalmazási területe

Hivatkozás: Widening scope for bioplastics materials,
Compounding World, 2025. november, p. 27–32.

Tárgyszavak: 1. Környezet/reciklálás   2.   3.
4. Bioműanyag   5. Kompaundálás   6. Fenntarthatóság

A bioműanyagok olyan polimerek, amelyeket biomasszából – jellemzően megújuló, növényi alapú forrásokból – állítanak elő, szemben a fosszilis alapú műanyagokkal. A piac folyamatosan fejlődik: egyre több innovátor törekszik új, természetes eredetű bioalapú polimerek hasznosítására, illetve a bioalapú alapanyagokból szintetizált vegyületek körének bővítésére. A bioműanyagok között találunk egyszer használatos, rövid élettartamú, illetve tartós alkalmazásokra használható anyagokat is. Élettartamuk végén egyesek komposztálhatók (ipari vagy háztartási körülmények között), mások pedig újrahasznosíthatók.

A bioműanyagok közül például a politejsav (PLA), a termoplasztikus keményítő (TPS) és a polihidroxi-alkanoátok (PHA) családja általában különféle adalékanyagokat tartalmaz a feldolgozhatóság javítása érdekében, hogy a hagyományos műanyag-feldolgozó gépeken is feldolgozhatók legyenek. Ezek az anyagok sikeresen alkalmazhatók extrudálás, fröccsöntés és termoformázás során.

Az Egyesült Államokban a fogyasztók pozitívan viszonyulnak a komposztálható bioműanyagokhoz, különösen az élelmiszer és az éttermi csomagolások, valamint a szerves hulladékgyűjtő zsákok esetében. Ezek az anyagok elősegítik, hogy az élelmiszer maradékok ne a hulladéklerakókba, hanem a komposztálóba kerüljenek, csökkentve ezzel az üvegházhatású gázok kibocsátását és támogatva a regeneratív anyaggazdálkodás koncepcióját. Azokban az országokban, ahol az égetés a jellemző hulladékkezelési mód, a komposztálható csomagolás segíti a biohulladék eltérítését az égetéstől az organikus újrahasznosítás felé.

Az Európai Unióban a nemrég elfogadott Csomagolási és Csomagolási Hulladék Rendelet (PPWR) bizonyos alkalmazásokban előírja a komposztálható anyagok használatát, és az USA egyes államaiban is megjelentek hasonló szabályozások. Bár a bioműanyagok piaci részesedése az egyszer használatos csomagolásokban (pl. ételcsomagolás, tányérok, evőeszközök) még alacsony, az alkalmazásukban rejlő potenciál jelentős.

A feldolgozási sebességük is jelentősen javult az elmúlt években, ma már csak kissé maradnak el a hagyományos műanyagokétól. A bioműanyagok előállítási költségei ugyanakkor még mindig magasabbak, mint a hagyományos műanyagoké, különösen az egyszer használatos termékek piacán. Viszont a fenntarthatóságot előtérbe helyező vásárlói réteg, valamint a szabályozási környezet változása (pl. egyes műanyagok használatának tiltása, komposztálhatósági előírások) elősegíthetik elterjedésüket. Iparág szereplők szerint a folyamatos beruházások, a technológiai fejlődés és a szabályozási ösztönzők hosszú távon áttörést hozhatnak. Ennek ellenére a kiskereskedők meggyőzése továbbra is kihívást jelent.

Összefoglalva elmondható, hogy a bioműanyagok piaca dinamikusan fejlődik, egyre többféle alapanyagból és technológiával készülnek új, fenntarthatóbb műanyagok. A kutatás-fejlesztés, az ipari együttműködések, a szabályozási környezet és a fogyasztói attitűdök együttesen formálják a jövőt, amelyben a bioműanyagok egyre nagyobb szerepet kaphatnak mind az egyszer használatos, mind a tartós alkalmazásokban. Az anyagok komposztálhatósága, újrahasznosíthatósága, valamint a fenntartható alapanyagokból való előállításuk kulcsfontosságú tényezők a körforgásos gazdaság és a klímavédelem szempontjából.

Cikk nyelve: angol

Készítette: dr. Lehoczki László